

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง ปฏิบัติตนในศาสนพิธี
อย่างเหมาะสม

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ
ครูสุกฤณา นกเทียน

ปฏิบัติตนในศาสนพิธีอย่างเหมาะสม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในศาสนพิธีได้
๒. สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติตนในศาสนพิธีได้
อย่างเหมาะสม
๓. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
ในศาสนพิธี

ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ในศาสนพิธีอย่างเหมาะสม

ศาสนพิธี

ศาสนพิธี

หมายถึง งานที่เกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนา
เช่น การทำบุญเลี้ยงพระ งานขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน
งานบำเพ็ญกุศลศพ และพิธีกรรมในวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา

คำถามชวนคิด

นักเรียนทราบหรือไม่
ก่อนการประกอบศาสนพิธี
จะต้องทำอะไรบ้าง

คำตอบ

จัดเตรียมสถานที่ จัดเตรียมสิ่งของ
ที่จะถวายพระสงฆ์ นิมนต์พระสงฆ์

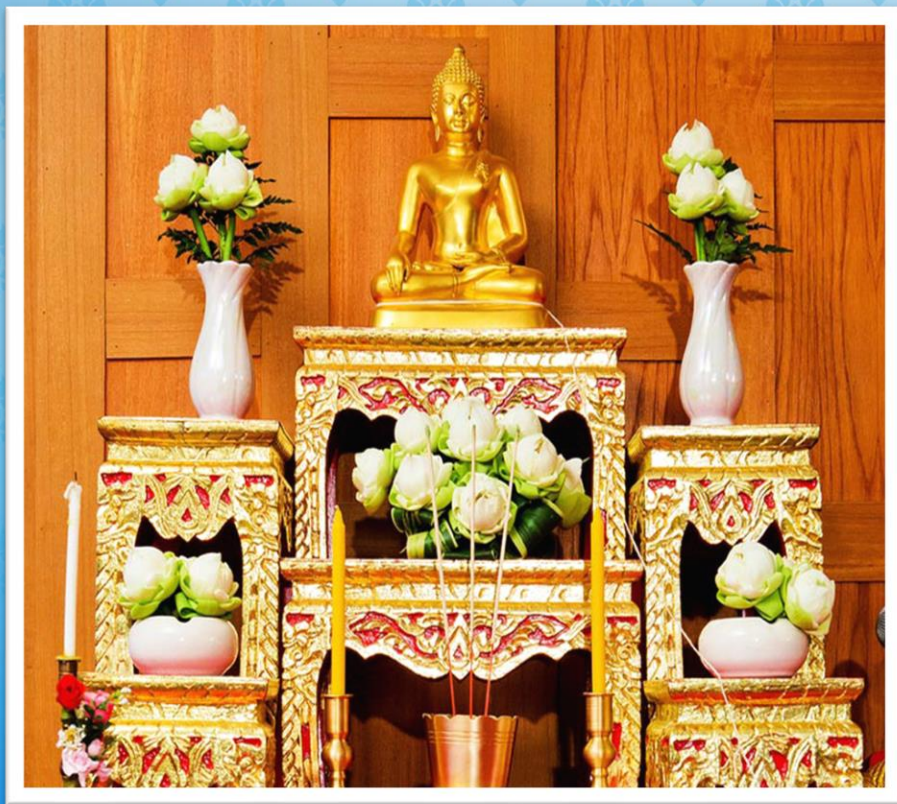

การจัดเตรียมสถานที่ ประกอบพิธีกรรม

๑. ทำความสะอาดบริเวณที่จะใช้ ประกอบพิธีกรรมให้สะอาด

๒. จัดเตรียมสถานที่ในการใช้
ประกอบพิธีสงฆ์
จัดโต๊ะหมู่บูชา

แหล่งที่มา <https://40plus.posttoday.com/dhamma/14559/>

๓. ปูลาดอาสนะสำหรับ
พระสงฆ์โดยจัดเรียง
ตามลำดับทางด้านซ้ายของ
โต๊ะหมู่บูชาเท่ากับจำนวน
พระสงฆ์ที่นิมนต์มา

๔. จัดเตรียมเครื่อง
รับรองพระสงฆ์แต่ละรูป
ประจำอาสนะ เช่น
น้ำดื่ม กระดาษชำระ
กระโถน

๕. ถ้าพิธีกรรมที่จัดเป็นงานมงคล เช่น
พิธีแต่งงาน พิธีขึ้นบ้านใหม่
ต้องมี การจัดตั้งบาตรน้ำมนต์
วงด้ายสายสิญจน์ และเตรียมเทียน
น้ำมนต์เพื่อให้พระสงฆ์สวดทำ
น้ำพระพุทธรมนต์

๒. การนิมนต์พระสงฆ์
ควรนิมนต์ล่วงหน้า ก่อน
ถึงวันประกอบพิธีกรรม

แหล่งที่มา <https://www.thaihometown.com/knowledge/5785/ขึ้นบ้านใหม่การทำบุญบ้านไม่ยากอย่างที่คิด%21มาเสริมสิริมงคลให้ชีวิตและครอบครัวกันดีกว่า>

คำถามชวนคิด

ขณะประกอบพิธีกรรม

นักเรียนต้องทำตัวอย่างไร

คำตอบ

ควรตั้งใจให้สงบ ไม่ส่งเสียงดัง
ประณมมือขณะพระสงฆ์
เจริญพระพุทธมนต์

การปฏิบัติตนเมื่อเข้าร่วมพิธีกรรม

๑. แสดงความเคารพ
พระรัตนตรัยด้วยการกราบ
หรือไหว้อย่างถูกต้อง

๒. สำรวม กาย วาจา ใจให้
เรียบร้อย ไม่พูดเสียงดังใน
ขณะที่พระสงฆ์ประกอบพิธี

๓. ประนมมืออยู่เสมอเพื่อ
แสดงความเคารพเมื่อพระสงฆ์
สวดมนต์หรือให้พร

แหล่งที่มา <https://www.facebook.com/houseofchandracafe/photos/> การไหว้ระดับที่-๑-การไหว้พระในพิธีสงฆ์-ประนมมือแล้วยกขึ้น-พร้อมกับค้อมศีรษะลงให้/385411455336331/

๔. ประเคนหรือถวายของแด่
พระสงฆ์อย่างถูกต้อง

๕. มีความพร้อมเพรียงกันใน
การประกอบพิธี เช่น
การกราบ
การกล่าวคำอาราธนา

คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยเข้าร่วม

ศาสนพิธีใดบ้าง

คำตอบ

งานทำบุญบ้านใหม่ งานบวช

การทำบุญงานมงคล

คือ การทำบุญโดยปรารถนาสิ่งที่ดี กระทำเพื่อให้
เกิดความสุขความเจริญแก่ชีวิตและจิตใจ เช่น
งานขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน
งานทำบุญในวันคล้ายวันเกิด

คำถามชวนคิด

นักเรียนทราบถึงระเบียบพิธีใน
การจัดทำบุญงานมงคลหรือไม่

ระเบียบพิธีปฏิบัติใน
การทำบุญงานมงคล

๗. กราบพระสงฆ์/เสร็จพิธี

๖. พระสงฆ์กล่าวอนุโมทนา/รับพร

๕. ถวายภัตตาหาร → เครื่องไทยธรรม

๔. พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

๓. กล่าวคำอาราธนาพระปริตร

๒. กล่าวคำอาราธนาศีล ๕ หรือสมาทานศีล ๕

๑. จุद्धูปเทียนบูชาและกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย

ความรู้เสริม

เครื่องไทยธรรม สิ่งของที่จะถวายพระภิกษุ
นอกจากภัตตาหารแล้ว นิยมจัดเตรียม
เครื่องไทยธรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสิ่งของ
เครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับภิกษุและสามเณร

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙

เรื่อง ปฏิบัติตนในศาสนพิธีอย่างเหมาะสม

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙
เรื่อง ปฏิบัติตนในศาสนพิธี
อย่างเหมาะสม

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙
เรื่อง ปฏิบัติตนในศาสนพิธี
อย่างเหมาะสม
๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ปฏิบัติตนในศาสนพิธีอย่างเหมาะสม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นกิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ปฏิบัติตนในศาสนพิธีอย่างเหมาะสม
รายวิชา สังคมศึกษา รหัส ส๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกวิธีการจัดเตรียมสถานที่ในการประกอบพิธีกรรมในรูปแบบ
แผนผังความคิด

๑.

๒.

๓.

การจัดเตรียมสถานที่ในการประกอบ
พิธีกรรม

๔.

๕.

๖.

ใบงานที่ ๙

คำชี้แจง :นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และสรุประเบียบพิธีปฏิบัติในการทำบุญงานมงคล
โดยใช้แผนภาพความคิด แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด

ใบงานที่ ๙

๑.

.....

๒.

.....

๓.

.....

การจัดเตรียมสถานที่ในการประกอบพิธีกรรม

๔.

.....

๕.

.....

๖.

.....

ระเบียบวิธีปฏิบัติใน
การทำบุญงานมงคล

๑. ทำความสะอาดบริเวณที่จัดพิธี

๒. จัดเตรียมสถานที่ เช่น โต๊ะหมู่บูชา

๓. พูลาดอาสนะทางด้านซ้ายของโต๊ะหมู่บูชา

การจัดเตรียมสถานที่ในการประกอบพิธีกรรม

๔. จัดเตรียมเครื่องรับรอง

๕. เตรียมน้ำมนต์ วงสายสิญจน์

๖. นิมนต์พระสงฆ์ล่วงหน้า

ระเบียบพิธีปฏิบัติใน
การทำบุญงานมงคล

๗. กราบพระสงฆ์/เสด็จพิธี

๖. พระสงฆ์กล่าวอนุโมทนา/รับพร

๕. ถวายภัตตาหาร → เครื่องไทยธรรม

๔. พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

๓. กล่าวคำอาราธนาพระปริตร

๒. กล่าวคำอาราธนาศีล ๕ หรือสมาทานศีล ๕

๑. จตุรูปเทียนบูชาและกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย

สรุปบทเรียน

การปฏิบัติตนให้เหมาะสมในระหว่าง
การปฏิบัติศาสนพิธีต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ชาวพุทธควร
ศึกษาและปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เพื่อให้สำเร็จ
ประโยชน์ตามที่ตั้งใจและเป็นการรักษาแบบแผน
การปฏิบัติที่ถูกต้องอีกด้วย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

